

Δραστηριότητες μετά το Μουσείο:

- Α) Οργανώστε με την τάξη σας μία επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών. Βρείτε το βράχο στον οποίο στεκόταν η Σφίγγα. Στη συνέχεια βρείτε όλα τα κιονόκρανα και σημειώστε σε ποιον ρυθμό ανήκουν.
- Β) Οργανώστε με την τάξη σας μία επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Εντοπίστε τον κούρο της Αναβύσου και την κόρη που ονομάζεται Φρασίκλεια.
- Γ) Οργανώστε μία επίσκεψη στο αρχαιολογικό Μουσείο του Κεραμεικού στην Αθήνα. Βρείτε τη Σφίγγα του Μουσείου.
- Δ) Δημιούργησε με πλαστελίνη ή πηλό τη δική σου Σφίγγα.

Συμπλήρωσε τις εντυπώσεις σου:

.....

.....

.....

.....

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Γ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Δελφοί - 33054
Τηλ: 2265082313 / Φαξ: 2265082966
Email: iepka@culture.gr
www.yppo.gr

Μελέτη-Επιμέλεια: Αθανασία Ψάλτη - Δήμητρα Γαβρίνα
Σχεδιασμός - Καλλιτεχνική επιμέλεια: Γιώργος Παπαλεξάνδρου

Η έκδοση επιχορηγείται από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων

Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Γ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Ο ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ, Η ΣΦΙΓΓΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για μαθητές
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Σχεδιασμός - Επιμέλεια
Αθανασία Ψάλτη - Δήμητρα Γαβρίνα

ΔΕΛΦΟΙ 2011

1) Ο Λαΐος, βασιλιάς της Θήβας, είχε πάρει χρησμό από το Μαντείο των Δελφών ότι το παιδί που θα γεννούσε η γυναίκα του Ιοκάστη, θα την παντρευόταν και θα εκότωνα τον ίδιο...

Τι είναι χρησμός;

.....

.....

2) Έτσι, όταν ο γιος τους γεννήθηκε, τρύπησε τα πόδια του και τον εγκατέλειψε στον Κιθαιρώνα. Ένας βοσκός βρήκε το νεογέννητο και το παρέδωσε στον βασιλιά της Κορίνθου. Το παιδί ονομάστηκε Οιδίποδας.

Όταν ο Οιδίποδας μεγάλωσε, πήγε στο Μαντείο των Δελφών και έλαβε τον χρησμό, ότι θα εκότωνα τον ίδιο τον πατέρα του και θα παντρευόταν τη μητέρα του. Για το λόγο αυτό δεν γύρισε στην Κόρινθο αλλά κατευδύνθηκε προς τη Θήβα. Στο δρόμο συνάντησε τον πραγματικό του πατέρα Λαΐο, με τον οποίο διαπληκτίσθηκε. Αμυνόμενος τον εκότωσε κατά λάθος.

Γιατί ονομάστηκε Οιδίπους;

.....

.....

3) Ο Οιδίποδας, πριν φθάσει στη Θήβα, συνάντησε τη Σφίγγα που εκτόμιζε το περίφημο αίνιγμα: « Τι είναι αυτό που πάνω στη γη είναι δίποδο και τετράποδο και τρίποδο, έχει φωνή και μόνο αυτό αλλάζει τη φύση του. Όταν βαδίζει στα τρία μειώνεται πολύ η ταχύτητά του». Η Σφίγγα κατασπάραζε όποιον δεν έλυσε το αίνιγμα.

Η λύση του αινίγματος είναι:

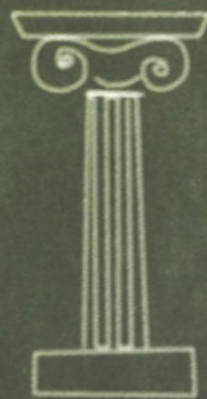
.....

4) Η πόλη των Θηβών υπέφερε από το τέρας και οι αρχές ανακοίνωσαν πως, όποιος έλυσε το αίνιγμα, θα κέρδιζε το θρόνο της πόλης και για γυναίκα του, τη βασίλισσα Ιοκάστη. Το αίνιγμα έλυσε ο Οιδίποδας και η Σφίγγα εκοτώθηκε, πέφτοντας από το βράχο όπου στεκόταν. Ο Οιδίποδας ανακηρύχθηκε βασιλιάς και παντρεύτηκε την Ιοκάστη, αποκτώντας μαζί της τέσσερα παιδιά. Μετά από πολλά χρόνια τη Θήβα έπληξε φοβερός λοιμός, υπεύθυνος για τον οποίο ήταν ο δολοφόνος του Λαΐου. Ο Οιδίποδας ανέλαβε να βρει το δολοφόνο, για να εώσει την πόλη. Τότε ο τραγικός ήρωας ανακάλυψε ποιος είναι πραγματικά...

Γνωρίζεις τα ονόματα των παιδιών του Οιδίποδα:

.....

DELPHES

Η αρχαϊκή τέχνη επηρεάζεται από την τέχνη των λαών της Ανατολής. Στους αρχαϊκούς χρόνους (690-480 π.Χ.), οι κύριοι τύποι των αγαλμάτων είναι οι κούροι και οι κόρες, που αφιερώνονταν στα ιερά των δαίων ή τοποθετούνταν ως δήματα σε τάφους. Οι επιφάνειες των αγαλμάτων συχνά έφεραν ζωηρά χρώματα που σήμερα δεν βλέπουμε. Εκτός από τους κούρους και τις κόρες, στην αρχαϊκή τέχνη είναι συχνή η παρουσία ζώων και μυθολογικών τεράτων, όπως είναι η Σφίγγα των Ναξίων στο Αρχαιολογικό Μουσείο των Δελφών.

Η Σφίγγα ήταν ανάθημα των κατοίκων της Νάξου, χρονολογείται το 570 π.Χ. και δέσποζε στο ιερό του Απόλλωνα πάνω σε ιωνικό κίονα. Είχε συνολικό ύψος 12,10 μ. Παριστάνεται με σώμα και πόδια λιονταριού, με στήθος και φτερά πτηνού και κεφάλι κόρης. Τα μαλλιά της είναι μακριά, δένονται με ταινία στο μέτωπο και πέφτουν σε επιμελημένους βοστρύχους, ενώ το πρόσωπό της ζωντανεύει με τα μεγάλα αμυγδαλωτά μάτια και το δειλό χαμόγελο, το τυπικό για την εποχή «αρχαϊκό μειδίαμα».

DELPHES
COLONNE DES NAXIENS

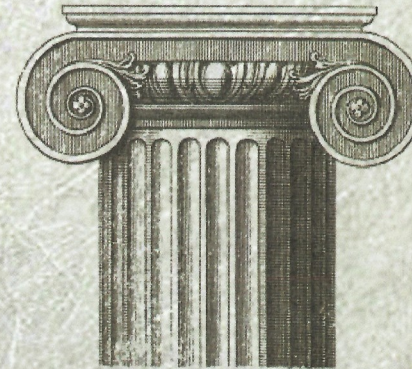
5) Από ποιο υλικό είναι κατασκευασμένη η Σφίγγα των Ναξίων;

Μάρμαρο

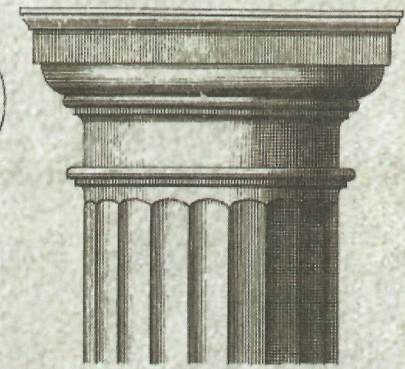
Χαλκός

Πηλός

6) Αντιστοιχίσε σε ποιο ρυθμό ανήκει ο κάθε κίονας:

Δωρικός

Ιωνικός

7) Σε ποιο ρυθμό ανήκει το κιονόκρανο στο οποίο πατά η Σφίγγα:

8) Ποια άλλα μυθικά τέρατα γνωρίζεις από την ελληνική μυθολογία;

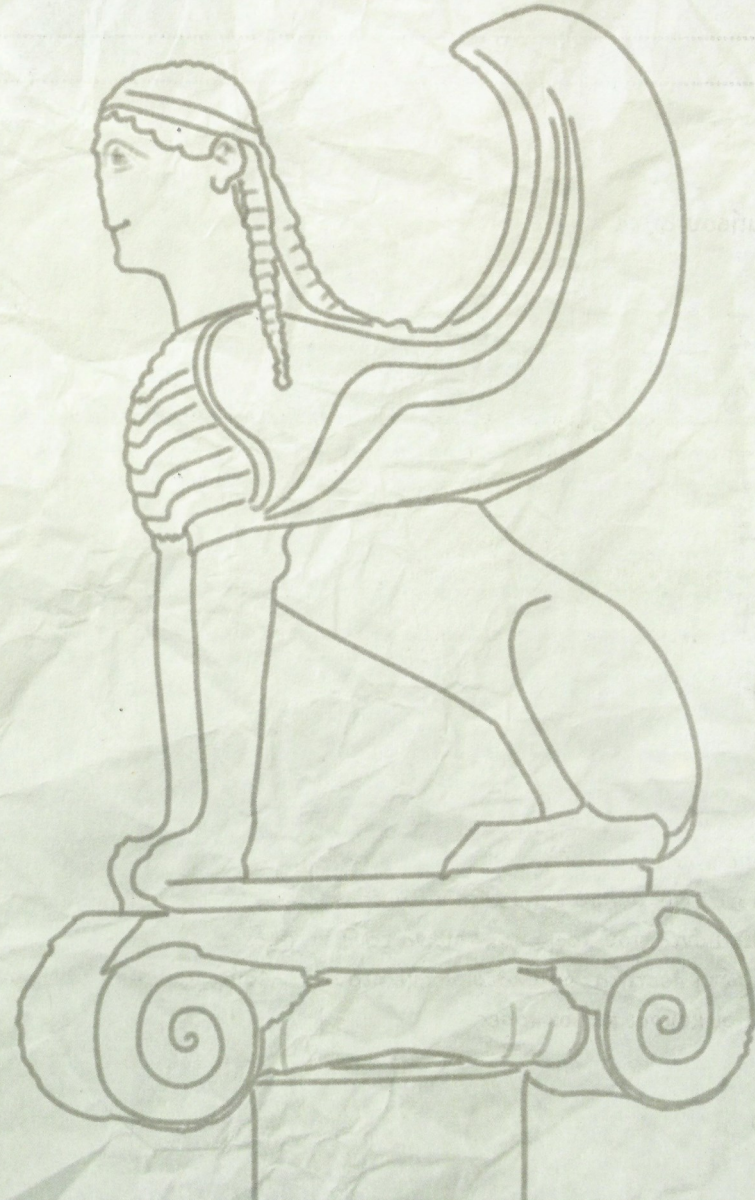
.....
.....
.....

9) θυμήσου αυτά που ξέρεις...

1. Σ _____
2. Φ _____
3. Ι _____
4. Γ _____
5. Γ _____
6. Α _____

1. Μυθικά όντα που παρέβουραν με τη φωνή τους τον Οδυσσέα.
2. Ο Απόλλωνας ήταν θεός του.
3. Σε αυτόν τον ρυθμό ανήκει το κίονοκρανο της Σφίγγας των Ναξίων.
4. Μυθικά όντα που κοσμούσαν ευχνά τους τρίποδες.
5. Η πρώτη δεσότητα που λατρεύτηκε στους Δελφούς, πριν από τον Απόλλωνα.
6. Είναι οι κούροι και οι κόρες.

10) Ποια χρώματα φαντάζεσαι πως θα κοσμούσαν τη Σφίγγα των Ναξίων;

Η πορεία του Οιδίποδα από το Μαντείο των Δελφών στη Θήβα.

11) Ο Οιδίποδας από το Μαντείο των Δελφών κατευθύνεται προς τη Θήβα, για να αποφύγει το πεπρωμένο του. Στην πορεία συναντά τη Σφίγγα, που του δέτει ένα αίνιγμα. Αν εσύ ήσουν η Σφίγγα, ποιο αίνιγμα θα ζητούσες από τον Οιδίποδα να σου λύσει:

Γράψε το αίνιμά σου:

.....

.....

.....

.....

και τη λύση του:

.....

.....

12) Είμαι έτοιμος/η για δράση. Ψάξε να βρεις:

- α) μία σφίγγα
- β) ένα αρχαϊκό μείδιωμα
- γ) έναν κούρο
- δ) μία κόρη

13) Τι σε εντυπωσιάζει περισσότερο και για ποιο λόγο:

.....

.....

14) Εντόπισε τις ομοιότητες και τις διαφορές της Σφίγγας των Ναξίων με τη Σφίγγα της κύλικας.

α.....

β.....

γ.....

